

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๕๑/๒๕๖๐

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๔๘/๒๕๖๐

วันที่ ๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

เรื่อง นายแก่น แซ่อ่อง (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๖ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๐ (๓) มาตรา ๔๑ และมาตรา ๑๕๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง และคำพิพากษาศาลฎีกาขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายแก่น แซ่อ่อง (ผู้ร้อง) เป็นจำเลย ในคดีอาญาที่พนักงานอัยการ เป็นโจทก์ ยื่นฟ้องต่อศาลจังหวัดสงขลา ในความผิดฐานบุกรุก เข้าไปครอบครองที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดิน ณ ตำบลลุง อำเภอลำใหญ่ จังหวัดสงขลา ซึ่งศาลจังหวัดสงขลาพิพากษายกฟ้อง โดยวินิจฉัยว่าที่ดินเหมืองลุง รวมทั้งที่ดินพิพาทเป็นขององค์การเหมืองแร่อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ แผ่นดิน โดยเฉพาะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ (๓) และผู้ร้องขาดเจตนา

- ๒ -

โจทก์อุทธรณ์ ส่วนผู้ร้องได้แก้อุทธรณ์ว่าที่ดินพิพาทไม่ใช่ที่ดินเพื่อประโยชน์สาธารณะของแผ่นดิน โดยเฉพาะ ผู้ร้องมิได้กระทำความผิดตามฟ้อง ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ วินิจฉัยว่าที่ดินพิพาทเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะซึ่งราษฎรมีอาจเข้าไปครอบครองได้ จึงพิพากษาว่าผู้ร้องมีความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๕ (๑) มาตรา ๑๐๘ ทวิ วรรคสาม จำคุก ๖ เดือน ปรับ ๔,๐๐๐ บาท และให้รอกการลงโทษจำคุกไว้ ๑ ปี ผู้ร้องฎีกา ศาลฎีกามีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๑๕๕/๒๕๓๘ ว่าที่ดินพิพาทเป็นส่วนหนึ่งในที่ดินขององค์การอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ซึ่งสืบสิทธิต่อเนื่องมาจากกรมทรัพยากรธรณีและกรมโลหกิจตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๖ จึงเป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๘ และไม่เคยมีการเพิกถอนสภาพที่ดินดังกล่าว ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษาชอบแล้ว จึงพิพากษายืน

ต่อมาผู้ร้อง เป็นโจทก์ ยื่นฟ้องการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นจำเลยที่ ๑ ในคดีแพ่งกรณีกระทำละเมิดเข้าไปรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่ปลูกอยู่ในที่ดินพิพาท ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ผู้ร้องยื่นอุทธรณ์ ซึ่งศาลอุทธรณ์ภาค ๕ พิพากษายืน ผู้ร้องฎีกา ศาลฎีกามีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๒๘๒/๒๕๕๔ ว่าข้อเท็จจริงตามคำพิพากษาศาลฎีกาในคดีอาญาดังกล่าวที่ว่าที่ดินที่พิพาทเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ย่อมมีผลผูกพันผู้ร้องซึ่งเป็นจำเลยในคดีอาญาดังกล่าวแล้ว เพราะผู้ร้องเป็นคู่ความในกระบวนการพิจารณาของศาลที่พิพากษาคดีนั้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕ จึงมีผลผูกพันในคดีนี้ด้วย ข้อเท็จจริงในคดีนี้จึงต้องฟังว่าที่ดินพิพาทดังกล่าวเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน การรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและต้นไม้ซึ่งปลูกอยู่ในที่ดินพิพาทเป็นการบังคับคดีตามคำพิพากษาไม่เป็นการละเมิดต่อผู้ร้อง ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วย จึงพิพากษายืน

- ๓ -

ผู้ร้องไม่เห็นด้วยกับคำพิพากษาดังกล่าวข้างต้น จึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

(๑) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๖ และประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๐ (๓) มาตรา ๔๑ และมาตรา ๑๕๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง หรือไม่

(๒) คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๒๘๒/๒๕๕๔ ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง หรือไม่

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคล ซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมี คำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ”

พิจารณาแล้วเห็นว่า มีข้อต้องพิจารณาก่อนว่าศาลรัฐธรรมนูญจะตรวจสอบความชอบด้วย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ตามคำร้องได้หรือไม่ ซึ่งพิจารณาแล้ว เห็นว่าบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่ผู้ร้องขอให้ตรวจสอบนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ยังคงมีบทบัญญัติรับรองในหลักการเดียวกัน กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ศาลรัฐธรรมนูญจึงชอบที่จะพิจารณา คำร้องนี้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ ใช้บังคับขณะที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยได้

ต่อจากนั้นได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้วเห็นว่า เป็นกรณีผู้ร้องกล่าวอ้างว่าตนถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพอันเนื่องมาจากการบังคับใช้ประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๖ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง

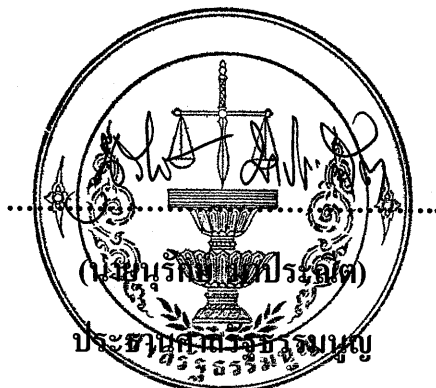

- ๔ -

จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๑๘๘ หรือไม่ อันเป็นกรณีการขอให้ตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ซึ่งตามรัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้สิทธิในการยื่นคำร้องเกี่ยวกับการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติแห่งกฎหมายไว้เป็นการเฉพาะแล้ว โดยการใช้สิทธิทางศาลตามมาตรา ๒๑๒ และการใช้สิทธิทางผู้ตรวจการแผ่นดินตามมาตรา ๒๓๑ (๑) ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวโดยอาศัยช่องทางตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

ส่วนกรณีที่ผู้ร้องขอให้ตรวจสอบว่าคำพิพากษาศาลฎีกาขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๘ หรือไม่ นั้น เป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลฎีกาไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลฎีกาเป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๘ หรือไม่ ซึ่งไม่ปรากฏว่ามีข้อเท็จจริงอื่นนอกเหนือไปจากการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีตามหน้าที่และอำนาจของศาลที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘๘ โดยผู้พิพากษาย่อมมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายให้เป็นไปโดยรวดเร็ว เป็นธรรม และปราศจากอคติทั้งปวง แต่เป็นกรณีที่ผู้พิพากษาในศาลยุติธรรมได้พิจารณาพิพากษาอรรถคดีตามหน้าที่และอำนาจของศาลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๘ บัญญัติ ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวโดยอาศัยช่องทางตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

- ๕ -

(คำสั่งที่ ๕๑/๒๕๖๐)

(นายเจริญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ